

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 05.06.2001 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.2001 do: 31.08.2008

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

202

ZÁKON

zo 17. mája 2001,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. a zákona č. 230/2000 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 ods. 3 sa vypúšťajú slová „a vedy“.
2. Za § 2 sa vkladajú § 2a a 2b, ktoré znejú:

„§ 2a

(1) Návrh na zaradenie školského zariadenia do siete škôl a školských zariadení (ďalej len „sieť“) predkladá zriaďovateľ ministerstvu školstva najneskôr do 30. apríla kalendárneho roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa má zariadenie zriadiť.

(2) Ministerstvo školstva rozhodne o zaradení zariadenia do siete do 60 dní od doručenia návrhu.

(3) Návrh na zaradenie zariadenia do siete obsahuje

- a) názov zriaďovateľa zariadenia a sídlo zriaďovateľa,
- b) názov, sídlo, druh a typ zariadenia,
- c) dátum zriadenia zariadenia,
- d) vymedzenie účelu a tomu zodpovedajúci predmet činnosti,
- e) výchovný jazyk, ako aj vyučovací jazyk,
- f) kapacitu zariadenia,
- g) priezvisko a meno osoby, ktorá je štatutárnym orgánom, a doklad alebo overený odpis dokladu o jeho odbornej a pedagogickej spôsobilosti podľa druhu zariadenia,
- h) zoznam pedagogických a odborných zamestnancov a overené doklady o ich odbornej a pedagogickej spôsobilosti podľa druhu zariadenia,
- i) doklad o materiálno-technickom zabezpečení,
- j) doklad o finančnom zabezpečení,
- k) ak je zriaďovateľom fyzická osoba, výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace,

- l) doklad príslušných orgánov štátnej správy, že zariadenie vyhovuje hygienickým požiadavkám a predpisom týkajúcim sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarneho predpisom,
- m) stanovisko príslušného orgánu štátnej správy v školstve, ak nie je jeho zriaďovateľom, s vyjadrením o finančnom zabezpečení,
- n) stanovisko príslušnej obce k zriadeniu zariadenia, ak nie je obec jeho zriaďovateľom,
- o) stanovisko príslušného orgánu školskej samosprávy.

§ 2b

(1) Zariadenie možno zrušiť až po jeho vyradení zo siete.

(2) Návrh na vyradenie zariadenia zo siete môže predložiť ministerstvu školstva

- a) zriaďovateľ,
- b) orgán štátnej správy v školstve podľa svojej územnej pôsobnosti alebo
- c) hlavný školský inšpektor.

(3) Návrh na vyradenie zariadenia zo siete obsahuje

- a) dôvod na vyradenie zo siete,
- b) informáciu o spôsobe zabezpečenia ďalšieho výchovno-vzdelávacieho procesu a starostlivosti o zverené deti po zrušení zariadenia,
- c) stanovisko príslušnej obce k zrušeniu zariadenia,
- d) stanovisko príslušného orgánu školskej samosprávy k zrušeniu zariadenia,
- e) stanovisko príslušného orgánu štátnej správy v školstve, ak nie je zriaďovateľom,
- f) vyjadrenie zriaďovateľa, ak nie je navrhovateľom.

(4) O vyradení zariadenia zo siete rozhodne ministerstvo školstva do 60 dní od doručenia návrhu."

3. V § 6 odsek 3 znie:

„(3) Centrum voľného času zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, mládeže a ich rodičov. Centrum voľného času usmerňuje rozvoj záujmov, utvára podmienky na rozvíjanie a zdokonaľovanie praktických zručností, podieľa sa na formovaní návykov užitočného využívania voľného času detí a mládeže. Zriaďuje sa ako zariadenie s celoročnou prevádzkou.".

4. V § 8 ods. 2 sa slová „Školská správa" nahrádzajú slovami „Orgán štátnej správy v školstve".

5. § 13 sa dopĺňa odsekmi 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Diagnostické centrum

- a) vyjadruje sa o premiestnení umiestnených detí do iného zariadenia náhradnej výchovy na základe spravidla opakovaného diagnostického pobytu,
- b) poskytuje poradenské služby zariadeniam náhradnej výchovy, ak o ne požiadajú, a plní úlohy ich koordinátora,
- c) vedie evidenciu o deťoch umiestnených v zariadeniach náhradnej výchovy podľa svojej príslušnosti,
- d) vypracúva diagnostické správy o dieťati, ktoré slúžia ako vstupný podklad zariadeniu náhradnej výchovy a zariadeniu sociálnych služieb na vypracovanie individuálneho

reedukačného programu, ako podklad pre prácu odborníkov s deťmi mimo zariadenia náhradnej výchovy alebo zariadenia sociálnych služieb.

(4) V diagnostickom centre sa zriaďuje záchytné oddelenie, ktoré prijíma deti pohybujúce sa na úteku zo zariadenia náhradnej výchovy alebo od zákonných zástupcov. O umiestnení detí a mládeže v záchytnom oddelení sa vyhotoví písomný záznam a táto skutočnosť sa bezodkladne oznámi príslušnému zariadeniu náhradnej výchovy, príslušnému okresnému úradu a zákonnému zástupcovi. Ak si do troch dní dieťa neprevezme príslušné zariadenie náhradnej výchovy alebo zákonný zástupca, dieťa sa zaradiť do výchovnej skupiny diagnostického centra."

6. V § 14 ods. 4 sa v prvej vete slovo „a“ nahrádza čiarkou a na konci sa pripájajú tieto slová: „a reedukačný domov pre deti a mládež“.
7. V § 14 sa za odsek 4 vkladajú nové odseky 5 a 6, ktoré znejú:

„(5) V reedukačnom domove sa môžu podľa potreby zriaďovať oddelenia

- a) so zvýšenou zdravotnou starostlivosťou,
- b) so zvýšenou výchovnou starostlivosťou,
- c) s liečebno-výchovným režimom,
- d) s ochranným režimom,
- e) pre matky s deťmi.

(6) Reedukačný domov sa podľa svojho zamerania označuje ako domov

- a) so zvýšenou zdravotnou starostlivosťou,
- b) so zvýšenou výchovnou starostlivosťou,
- c) s liečebno-výchovným režimom,
- d) s ochranným režimom,
- e) pre matky s deťmi."

Doterajšie odseky 5 a 6 sa označujú ako odseky 7 a 8.

8. Za § 14 sa vkladajú § 14a a 14b, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„§ 14a

Opatrenia vo výchove a ochranné opatrenia

(1) V špeciálnych výchovných zariadeniach, v ktorých sa vykonáva náhradná výchova, možno v záujme odstránenia porúch v psychosociálnom vývine dieťaťa a v záujme odstránenia všetkých príčin, pre ktoré bola nariadená ústavná výchova alebo uložená ochranná výchova, môžu použiť opatrenia vo výchove a ochranné opatrenia.

(2) Dieťa má právo udržiavať styk s oboma rodičmi. Ak je styk dieťaťa s rodičmi v rozpore so záujmami dieťaťa, zariadenie môže určiť podmienky stretávania sa dieťaťa s rodičmi tak, že dieťa sa môže stretávať s rodičmi

- a) len za prítomnosti pedagóga alebo ďalšieho odborného zamestnanca,
- b) na určenom mieste v priestoroch zariadenia,
- c) mimo priestorov zariadenia v sídle zariadenia,
- d) mimo sídla zariadenia, a to najmä v mieste bydliska rodičov.

(3) Ak je to v záujme dieťaťa, môže sa stretávať s inými osobami ako rodičmi po dohode s príslušným okresným úradom za podmienok ustanovených v odseku 2.

(4) Zariadenie môže upraviť pobyt dieťaťa mimo zariadenia, a to najmä povoliť

- a) dieťaťu tráviť voľný čas mimo zariadenia bez prítomnosti pedagogického zamestnanca, zákonného zástupcu alebo inej poverenej osoby,
- b) dieťaťu pobyt mimo zariadenia v mieste bydliska zákonného zástupcu na určitý čas, a to najmä v čase školských prázdnin, a po vyjadrení príslušného okresného úradu,
- c) podmienené prepustenie dieťaťa zo zariadenia po súhlase príslušného okresného úradu.

(5) V záujme dieťaťa, a to na jeho požiadanie alebo na odporúčanie odborného zamestnanca zariadenia, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, možno dieťa mladšie ako 15 rokov veku umiestniť do relaxačnej miestnosti na určitý čas, najviac však na 24 hodín a najmenej s jednou hodinou pobytu mimo relaxačnej miestnosti. Počas pobytu v relaxačnej miestnosti sa dieťaťu poskytuje psychologická, psychoterapeutická, liečebno-výchovná a zdravotná starostlivosť. V relaxačnej miestnosti možno umiestniť len jedno dieťa.

(6) Základné vybavenie relaxačnej miestnosti, ktorá má pri najmenšej výške 240 cm a pri najväčšej výške 300 cm podlahovú plochu najmenej osem štvorcových metrov, tvorí

- a) nábytok navodzujúci relaxáciu a vylučujúci zranenie dieťaťa,
- b) optické, zvukové a športové vybavenie napomáhajúce relaxácii a upokojeniu dieťaťa,
- c) jedna stena upravená ako zelená tabuľa,
- d) osvetlenie miestnosti s vonkajším ovládaním mimo dosahu dieťaťa,
- e) teplá podlahová krytina,
- f) vykurovanie, ktoré zabezpečí teplotu v miestnosti najmenej 21 °C,
- g) okno s vetraním chránené proti rozbitiu,
- h) zvukové zariadenie na privolanie pedagóga.

(7) Ak dieťa svojím správaním ohrozuje svoje zdravie a život alebo iných alebo by mohlo svojím správaním spôsobiť psychickú alebo fyzickú ujmu sebe alebo iným osobám, zariadenie môže použiť ochranné opatrenia, ktorými sú najmä

- a) za prítomnosti dieťaťa vykonanie kontroly balíka,
- b) prevzatie od dieťaťa do úschovy tie predmety, ktoré nie sú vnútorným poriadkom zariadenia povolené,
- c) prevzatie so súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa do úschovy cennosti a sumy peňazí, ktoré prevyšujú hodnotu určenú vnútorným poriadkom zariadenia,
- d) privolanie zdravotnej pomoci,^{11a)}
- e) privolanie polície,^{11b)}
- f) použitie nutnej obrany,^{11c)}
- g) umiestnenie dieťaťa do ochrannej miestnosti.

(8) V záujme dieťaťa, jeho ochrany alebo ochrany iných osôb a na odporúčanie odborného zamestnanca zariadenia, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, môže zariadenie umiestniť dieťa staršie ako 15 rokov na určitý čas do ochrannej miestnosti, najdlhšie však na 72 hodín bez prerušenia najmenej s jednou hodinou pobytu denne na čerstvom vzduchu mimo ochrannej miestnosti. Dieťaťu sa poskytuje psychologická, psychoterapeutická, liečebno-výchovná a zdravotná starostlivosť a materiál na

vzdelávanie, na relaxačnú alebo na inú vhodnú činnosť. V ochrannej miestnosti možno umiestiť len jedno dieťa.

(9) Základné vybavenie ochrannej miestnosti, ktorá má pri najmenšej výške 240 cm a pri najväčšej výške 300 cm podlahovú plochu najmenej osem štvorcových metrov, tvorí

- a) nábytok pevne pripevnený k podlahe, ktorý tvorí posteľ, stôl a sedadlo,
- b) zabudované WC s nádržou na vodu umiestnenou mimo miestnosti,
- c) jednoduchý zdroj pitnej vody,
- d) jedna stena upravená ako zelená tabuľa,
- e) osvetlenie miestnosti s vonkajším ovládaním mimo dosahu dieťaťa,
- f) umývateľná, teplá, pevne položená podlahová krytina,
- g) vykurovanie, ktoré zabezpečí teplotu v miestnosti najmenej 21 °C,
- h) okno s vetraním chránené proti rozbitiu,
- i) zvukové zariadenie na privolanie pedagóga.

(10) O dôvodoch a použití opatrení vo výchove a ochranných opatrení, o dôvodoch pobytu dieťaťa a o priebehu pobytu v ochrannej miestnosti zariadenie urobí písomný záznam v troch vyhotoveniach. Jedno vyhotovenie sa ukladá do osobného spisu dieťaťa, druhé vyhotovenie sa ukladá do osobného registra zariadenia a tretie vyhotovenie do 24 hodín od uloženia opatrenia vo výchove a ochranného opatrenia zašle zariadenie na vedomie príslušnej prokuratúry a súdu.

(11) O dôvodoch a priebehu pobytu dieťaťa v relaxačnej miestnosti sa vedie písomný záznam.

(12) V písomných záznamoch podľa odsekov 10 a 11 sa uvedie dátum a čas pobytu, čas vychádzok na čerstvom vzduchu, čas súčinnosti s pedagógom alebo psychológom, rozsah poskytnutej psychologickkej, psychoterapeutickej, liečebno-výchovnej a zdravotnej starostlivosti a poskytnutý materiál na relaxáciu, vzdelávanie alebo inú vhodnú činnosť.

§ 14b

Úhrada nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení náhradnej výchovy

(1) Mesačnú úhradu nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení náhradnej výchovy tvorí úhrada za 30-násobok súčtu dennej sadzby za stravovanie dieťaťa určenej osobitným predpisom¹¹⁴⁾ a príslušné mesačné vreckové dieťaťa.

(2) Mesačnú úhradu nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení náhradnej výchovy je povinný platiť rodič alebo občan, ktorý má voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť, alebo dieťa umiestnené v zariadení náhradnej výchovy, ak má vlastný príjem a nie je určená voči nemu vyživovacia povinnosť (ďalej len „povinný“). Mesačnú úhradu nákladov platí povinný na účet zariadenia do 15. dňa nasledujúceho mesiaca.

(3) Ak nie je určená vyživovacia povinnosť právoplatným rozhodnutím súdu, rodič alebo občan podľa odseku 1 nie je povinný platiť úhradu za pobyt dieťaťa v zariadení náhradnej výchovy, ak jeho príjem a príjem osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, sú nižšie alebo sa rovnajú sume životného minima ustanoveného osobitným predpisom¹¹⁶⁾ pre osoby, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne.

(4) Ak sa náklady za pobyt v zariadení náhradnej výchovy uhrádzajú z príjmu dieťaťa podľa odseku 2, výška mesačných úhrad sa určí tak, aby dieťaťu zostalo najmenej 20 %

sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, a ak ide o plnoleté dieťa, najmenej 20 % sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom^{11f)}. Na účely tohto zákona sa nepovažuje za príjem dieťaťa sirotsky dôchodok.

(5) Úhradu mesačných nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, určí zariadenie vo výške výživného určeného právoplatným rozhodnutím súdu, ktorý nariadil ústavnú výchovu alebo uložil ochrannú výchovu.

(6) Úhradu mesačných nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova a do ktorého bolo dieťa umiestnené na základe rozhodnutia príslušného okresného úradu alebo na požiadanie zákonného zástupcu, určí zariadenie tak, aby bola splnená podmienka uvedená v odseku 3.

(7) Ak zariadenie, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova dieťaťa, zabezpečilo návrat dieťaťa z nepovoleného prerušenia pobytu mimo zariadenia, ak toto dieťa dovŕšilo 15. rok svojho veku a ak má vlastný príjem, náklady spojené s prepravou uhradza dieťa zo svojho príjmu vo výške ustanovenej osobitným predpisom.^{11g)}.

Poznámky pod čiarou k odkazom 11a až 11g znejú:

„11a) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

11b) § 72 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

11c) § 13 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

11d) § 7 vyhlášky Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky č. 121/1994 Z. z. o zriaďovaní, činnosti a prevádzke zariadení školského stravovania v znení neskorších predpisov.

11e) § 2 zákona č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení neskorších predpisov.

11f) § 2 písm. a) zákona č. 125/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

11g) Zákon č. 119/1992 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.".

9. V § 42 ods. 3 sa na konci pripájajú tieto slová: „a podrobnosti o výške úhrad nákladov za pobyt dieťaťa v zariadeniach náhradnej výchovy a o ich výbere".
10. V § 42 ods. 4 sa na konci bodka nahrádza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „ako aj podrobnosti o ukladaní opatrení vo výchove a ochranných opatrení v špeciálnych výchovných zariadeniach, o spôsobe ich vykonávania a o ich kontrole.".

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2001.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

